

Мавзу: ЕР ҲУҚУҚИ МАНБАЛАРИ

РЕЖА:

1. Ер ҳуқуқи манбалари тушунчаси ва уларнинг умумий тавсифи.

2. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ер ҳуқуқининг асосий манбаси .

3. Ўзбекистон Республикаси қонунлари ер ҳуқуқининг манбаси сифатида.

4. Ўзбекистон Республикаси қонун ости меъёрий ҳужжатлари ер ҳуқуқининг манбаси сифатида.

Хозирги кунда ерга оид сиёсатини белгилловчи Ўзбекистон Республикаси қонунлари мураккаб тизимга эга бўлиб, ер-ҳуқуқий муносабатларни тартибга солишдаги ўрнига қараб қўйидаги турларга бўлиш мумкин:

-Умумий қонунлар.

-Махсус қонунлар

-Мухофаза ахамиятидаги қонунлар.

Ерга оид сиёсатни белгилашда иштирок этадиган умумий аҳамиятга эга бўлган қонунлар қўйидагилардан иборат:

-Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси (1996 йил 29 август)

-Ўзбекистон Республикасининг “Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги қонуни (1992 йил 9 декабрь)

-Ўзбекистон Республикасининг “Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги қонуни (2004 йил 9 декабр)

Ушбу қонунларнинг аҳамияти шундаки, биринчидан, ерга оид сиёсатнинг умумий йўналишларини белгилашда хизмат қилади, иккинчидан ерлардан фойдаланиш ва айниқса уларни муҳофаза қилишда ернинг экологик-ҳуқуқий муносабатлар тизимида алоҳида аҳамиятга эга бўлган қоида-талабларни мустаҳкамлайди.

Ер ҳуқуқидаги махсус аҳамиятдаги
Ўзбекистон Республикаси қонунлари
қуйидагиларни ташқил этади:

-Ўзбекистон Республикаси Ер кодекси
(1998 йил 30 апрель)

-Ўзбекистон Республикасининг
“Давлат ер кадастри тўғрисида»ги қонуни
(1998 йил 28 август) ва бошқалар.

Ушбу қонунларда ер ресурсларини муҳофаза қилиш, ундан оқилона фойдаланиш ва юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилишни таъминлаш билан боғлиқ ижтимоий муносабатларнинг мақсади, вазифаси, объект ва субъектлари, ер участкаларининг ҳуқуқий ҳолати, ушбу соҳада юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари, эркинликлари, кафолатлари ва давлат ҳокимияти органларининг ваколатлари, ерга доир қонунчилик талабларини бузганлик учун юридик жавобгарлик чоратадбирлари каби ер-ҳуқуқий қоида талаблари белгилангандир. Шунинг учун ҳам юқорида таъкидланган Ўзбекистон Республикасининг Қонунлари ерга оид муносабатларни тартибга солиш учун қабул қилинган бўлиб, ер ҳуқуқининг махсус манбаси сифатида эътироф этилади.

Мухофаза ахамиятидаги Ўзбекистон
Республикасининг қонунлари
қуйидагилардан иборат:

-Ўзбекистон Республикасининг
Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси
(1994 йил 22 сентябрь)

-Ўзбекистон Республикасининг Жиноят
кодекси (1994 йил 22 сентябрь)

Ушбу қонун хужжатлари ҳам ерга доир қоида талабларни белгилаган ҳолда ер ҳуқуқидаги махсус қоида-талаблар билан боғлиқ равишда ер қонунчилигини бузганлик учун интизомий, маъмурий, жиноий, фуқаролик-ҳуқуқий жавобгарликни қўллаш, ердан фойдаланганлик учун солиқ ва турли тўловларни тўлаш билан боғлиқ жараёнларни тартибга солади.